

Josep Ferrer: “Volem saber sobre quina Catalunya vol Catalunya”

written by Mercè Feliu | 28 de juny de 2017

Josep Ferrer (Barcelona, 1949). Portaveu de la plataforma Exigents.cat, de la qual també n'és organitzador, coordinador del comitè científic. Membre d'Esquerres per la Independència i fundador de Catalunya En Comú. Exrector de la UPC, catedràtic de Matemàtica Aplicada.

Ens pots explicar en què consisteix la plataforma Exigents.cat?

És molt fàcil, es tracta de reeditar el Congrés de Cultura Catalana de fa 40 anys, que es va anomenar així però que en realitat pretenia una reflexió profunda i global sobre cap a on es volia dirigir Catalunya en aquells moments. Ara no tenim per què dissimular i per tant, aquest congrés participatiu, Catalunya i Futur, vol saber sobre quina Catalunya vol Catalunya, en tots els aspectes i tots els sectors. Per tant, farem el mateix, 40 anys més tard.

En què difereix el congrés actual, Catalunya i Futur, respecte al de fa 40 anys?

Una diferència essencial és la metodologia. En aquell moment la metodologia era la clàssica (petits comitès, simpòsiums, debats públics...) mentre que actualment disposem de mitjans tecnològics que faciliten la participació ciutadana. Per tant, farem el congrés de sempre, però al costat tindrem una plataforma web potent, Exigents.cat, a través de la qual tota la ciutadania podrà aportar les seves opinions. És a dir, farem actes presencials, però a més a més d'això, qualsevol ciutadà, en qualsevol moment, podrà fer suggeriments, esmenes...

El Congrés de Cultura Catalana de fa 40 anys, qui

l'organitzava i quines conseqüències va tenir?

Formalment el va organitzar el Col·legi d'Advocats, tot i que a la pràctica hi van participar totes les forces vives antifranquistes que hi havia en aquell moment. Al d'ara, els col·legis professionals també hi participaran, però no els hi pertoca ser-ne motors. Surt d'una iniciativa de persones, inicialment una dotzena, si bé ara ja en som un centenar, amb l'aixopluc essencial de l'Institut d'Estudis Catalans, i l'anuença de la mateixa fundació del Congrés de Cultura Catalana, fundació que dedica els seus esforços essencialment a recordar el que es va fer aleshores, mentre que nosaltres assumim la feina de reeditar-ho en aquest congrés.

Pretenem que hi participi gent del món sobiranista i gent més o menys allunyada del món independentista, perquè la reflexió sobre quina Catalunya volem pot ser molt àmplia

Darrerament han sorgit diverses iniciatives en aquesta línia...

Efectivament, El País que Volem, Constituïm, Reinicia, també anaven en aquesta línia. Els dos darrers incidien més, però, en la constitució. Hi ha altres entitats, com Esquerreres per la Independència, que tenen un objectiu més immediat que és el referèndum. El nostre horitzó és a mitjà, llarg termini, i pretenem que hi participi gent del món sobiranista i gent més o menys allunyada del món independentista, perquè la reflexió sobre quina Catalunya volem pot ser molt àmplia. És molt evident: el nostre president, Eudald Carbonell s'alinea clarament amb les tesis independentistes, mentre que el nostre president d'honor Eduardo Mayor Zaragoza, està als antípodes; però tots dos comparteixen la inquietud sobre què pot aportar Catalunya al món en aquesta reflexió.

Les conclusions però seran molt diferents si Catalunya és un estat amb capacitat d'acció o no ho és.

Sobretot amb la capacitat de fer-ho realitat. En els diagnòstics podem coincidir tots, però després en la implementació... Jo no me n'amago, jo sóc dels que penso que si

no és amb un estat independent, no podrem aplicar les conclusions d'aquest congrés. Però hi ha d'altra gent que poden fer reflexions i propostes en un marc ben diferent. Nosaltres esperem que quan hi hagi el debat sobre el referèndum, la constitució i la república a partir de l'any 18, els polítics, les institucions i tothom miri els nostres materials i aprofiti les nostres reflexions.

El congrés Catalunya i Futur el voleu realitzar a curt termini?

Sí, a la primavera del 2018. Tenim un calendari dens. Esquemàticament, abans de l'estiu abordarem el tema de l'anàlisi i la reflexió (quins són els reptes?, quin és el nou paradigma?), per referenciar-hi totes les aportacions propositives i marcar l'horitzó al qual aspirem. Després del referèndum, iniciarem l'estudi temàtic: per exemple, les dues o tres primeres setmanes sobre l'estat de benestar, les següents sobre el medi ambient, etc. Que no vol pas dir que durant aquelles setmanes només es pugui parlar d'això, sinó que hi posem l'èmfasi. Amb això pensem que les comissions de redacció podran tenir les ponències redactades a inicis d'any, després farem uns actes de presentació de les ponències sectorials i finalment el congrés pròpiament a la primavera.

Les àgores i debats partiran d'una documentació base, qui l'elabora i amb quina línia?

Aquest cop abans de començar ja hem encarregat a un centenar d'experts que fessin el text introductorí inicial de manera que la reflexió no es fes partint de zero, perquè això podria provocar una dispersió difícil de coordinar i reagrupar. Ara mateix ja hi ha redactades 6 ponències que tot plegat apleguen 100 pàgines.

Partim també de materials sectorials que s'han fet a través de diferents entitats, sobre temes d'energia, d'universitat, d'esports... I partim de la plataforma tecnològica. Amb tot plegat podem aconseguir el procés participatiu.

Els reptes del s. XXI són coses que no havien passat mai: Internet, robotització, el canvi climàtic, l'explosió demogràfica, contaminació, els fenòmens migratoris

Pel que fa a la línia seguida, partim que actualment estem en una situació de canvi de paradigma que provoca una certa desorientació intel·lectual de tothom ja que resulta que els reptes del s. XXI són coses que no havien passat mai: Internet, robotització, el canvi climàtic, l'explosió demogràfica, els problemes de contaminació, els fenòmens migratoris... Ens trobem en un nou ordre mundial, on no hi ha solucions apuntades per la intel·lectualitat tradicional (socialdemocràcia, liberalisme...) i no hi ha models, països que ens puguin servir de referència al cent per cent. Naturalment si ens hem d'emmirallar amb algú, mirarem cap a Holanda, Dinamarca, Àustria, Suècia, Finlàndia... Però tot i així, més que copiar, el que pensem que s'ha de fer és col·laborar a reflexionar entre tots, i per tant, experimentar, imaginar, amb capacitat pròpia. Catalunya pot participar en el pla pilot per afrontar aquests reptes. Per tant, estem en dues situacions ben diferents.

A més de ser portaveu d'Exigents.cat, membre d'Esquerreres per la Independència també fores membre fundacional de Catalunya en Comú. Què n'opines del posicionament de Catalunya en Comú davant del referèndum unilateral?

La veritat és que encara estic una mica a l'expectativa perquè estan en procés de prendre una decisió. Però alhora també estic una mica sorprès perquè jo creia que precisament els documents fundacionals eren relativament clars al respecte.

El document fundacional, en el qual vaig participar molt directament sobretot en l'apartat sobre Referèndum i Sobirania nacional, diu d'una manera molt clara que Catalunya en Comú aposta per una República Catalana que tingui relacions fraternals i comparteixi competències amb un estat espanyol plurinacional. La preposició "amb" és molt significativa

perquè es contraposa amb el que molts altres defensen que és "dins" un estat plurinacional espanyol. Per tant, els documents fundacionals de Catalunya en Comú són molt clars: aspirem a una República Catalana que es relacioni bilateralment i d'igual a igual, i per tant des d'una sobirania plena, amb un estat plurinacional espanyol.

Així doncs, dels documents fundacionals es desprèn més una postura de suport a la unilateralitat, vista la impossibilitat de negociar, que no pas el contrari. Ara bé, entenc que això requereix un debat amb profunditat, ja que Catalunya en Comú és un projecte molt participatiu, que respecta molt el que diuen les bases, alhora que les bases són molt àmplies i transversals i que per tant tenen pensaments inicials diametralment allunyats. Això requereix un procés de debat, de maduració, i per tant de moment les primeres reaccions seran receloses, dubitatives. Però tinc la ferma convicció que, quan arribi el moment de la veritat, Catalunya en Comú es posarà al costat de la sobirania, de l'empoderament ciutadà i donarà suport al referèndum a tot i per tot, procurant això sí que tingui el màxim de garanties i participació, i potser sense postular-se col·lectivament sobre la resposta. Però sobre el fet de donar suport a la iniciativa del referèndum, i fomentar el debat i la participació i acceptar com a vinculants els resultats que en resultin, si són significatius, jo crec que sí.